

Guia docent de l'assignatura "Alteracions de la veu: valoració i intervenció" 2011/2012

Codi: 101718
Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500893 Logopèdia	828 Graduat en Logopèdia	OB	2	2

Contacte

Nom : Neus Calaf Gozalo
Email : Neus.Calaf@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Algun grup íntegre en anglès: No
Algun grup íntegre en català: Sí
Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No existeixen uns prerequisits oficials per matricular--se a aquesta assignatura, però sí que es recomana cursar alhora l'assignatura "**Malalties laríngies i de la cavitat de ressonància**" (Codi 101716).

Objectius i contextualització

Aquesta és una assignatura molt important dins el pla d'estudis del Grau en Logopèdia perquè està directament enfocada a que l'alumne/a conegui quin és el rol del logopeda en la prevenció, avaluació i tractament dels trastorns de la veu. La seva ubicació en el 2n semestre de 2n curs permet a l'alumne/a cursar simultàniament l'assignatura "**Malalties laríngies i de la cavitat de ressonància**", on coneixerà les diferents patologies vocals des d'una perspectiva mèdica.

Els objectius formatius de l'assignatura "**Alteracions de la veu: valoració i intervenció**" són que l'alumne pugui, per una banda, dissenyar, implementar i avaluar accions de prevenció dels trastorns vocals. Per una altra banda, es pretén que l'alumne sàpiga explorar, avaluar, diagnosticar i emetre un pronòstic d'evolució dels trastorns de la veu des d'una perspectiva multidisciplinària i que sigui capaç de, a partir de les dades obtingudes en l'exploració, dissenyar, portar a terme, explicar i argumentar els tractaments logopèdics més eficaços i adequats a cada cas.

L'assignatura optativa "**Educació de la veu i la seva salut**", ubicada al 2n semestre de 4rt curs, complementarà, en la seva vessant més pràctica, els coneixements que l'alumne/a adquirirà en aquesta assignatura.

Competències i resultats d'aprenentatge

1444:E02 - Demostrar que es comprenen els trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.

1444:E02.03 - Descriure els principals trastorns de la parla, la veu, l'audició i la deglució.

1444:E02.04 - Explicar la repercussió de diversos trastorns de la parla, la veu, l'audició i la deglució en els processos comunicatius.

1444:E02.22 - Relacionar els diferents trastorns vocals amb el rol que pot assumir el logopeda en la

seva prevenció, diagnòstic, pronòstic i tractament.

1444:E03 - Valorar de manera crítica les tècniques i els instruments d'avaluació i diagnòstic en logopèdia, així com els procediments de la intervenció logopèdica.

1444:E03.04 - Seleccionar i aplicar els instruments específics d'avaluació adequats per a cada cas.

1444:E03.17 - Adaptar els mètodes, tècniques i recursos de la intervenció logopèdica a l'etapa evolutiva de l'ésser humà.

1444:E03.18 - Dissenyar i elaborar materials per al seu ús en la pràctica logopèdica.

1444:E03.21 - Explicar els aspectes bàsics de l'exploració de la funció vocal.

1444:E03.22 - Explicar els aspectes bàsics de la intervenció logopèdica en els trastorns de la veu.

1444:E08 - Dissenyar i dur a terme els tractaments logopèdics, tant individuals com col·lectius, establint objectius i etapes, amb els mètodes, les tècniques i els recursos més eficaços i adequats, i tenint en compte les diferents etapes evolutives de l'ésser humà.

1444:E08.03 - Dissenyar projectes d'intervenció logopèdica, seleccionant els objectius, les tècniques i els recursos adequats per a la intervenció logopèdica.

1444:E08.04 - Tractar o reeducar pacients amb trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.

1444:E10 - Assessorar les famílies i l'entorn social dels pacients i afavorir-ne la participació i la col·laboració en el tractament logopèdic.

1444:E10.01 - Enumerar una llista de consells pràctics per incitar la participació de la família en el tractament logopèdic.

1444:E10.04 - Enumerar un llistat de consells pràctics per incitar la participació de l'entorn social en el tractament logopèdic.

1444:E10.05 - Explicar els efectes positius que podria tenir l'entorn social en la millora del tractament logopèdic de diferents casos pràctics.

1444:E20 - Comunicar oralment i per escrit les observacions i les conclusions al pacient, als familiars i a la resta de professionals que intervenen en l'atenció, adaptant-se a les característiques sociolingüístiques de l'entorn.

1444:E20.01 - Elaborar una història clínica a partir dels símptomes i els signes aportats pel pacient.

1444:E20.02 - Exposar per escrit el diagnòstic i el tractament logopèdic proposat amb la finalitat d'informar altres professionals implicats en el cas (foniatres, otorinolaringòlegs, mestres, pediatres, etc.).

1444:E20.03 - Explicar als pacients el significat d'informes mèdics, així com la influència que poden exercir els trastorns sistèmics en les funcions vocal, auditiva i deglutòria.

1444:T02 - Organitzar i planificar amb l'objectiu d'establir un pla per desenvolupar en un període establert.

1444:T02.00 - Organitzar i planificar amb l'objectiu d'establir un pla per desenvolupar en un període establert.

1444:T11 - Avaluat la pròpia intervenció professional i la dels altres per optimitzar-la.

1444:T11.00 - Avaluat la pròpia intervenció professional i la dels altres per optimitzar-la.

1444:T13 - Comprometre's de manera ètica per la qualitat de l'actuació.

1444:T13.00 - Comprometre's de manera ètica per la qualitat de l'actuació.

Continguts

1. Introducció

Aparell vocal i veu. Veu normal i veu alterada. Dimensions dels trastorns vocals. Procés assistencial.

2. Prevenció dels trastorns vocals

Definició. Factors de risc. Veu i salut ORL, digestiva, hormonal i psicològica. Factors de risc externs, individuals i associats a la professió. Avaluació del risc vocal. Mesures de prevenció. Educació i reeducació vocal. Programes de prevenció. Higiene vocal.

3. Valoració logopèdica dels trastorns de la veu

Definició. Història de la valoració dels trastorns vocals. Fases i finalitats. Procedència dels pacients. Cribatge vocal. Anamnesi. Preguntes bàsiques. Necessitats particulars. Estils d'entrevista. Índexs d'autopercepció del trastorn vocal. Aspectes emocionals i comunicatius. Exploració funcional. Exploració física instrumental. Anàlisi acústicoperceptiva. Examen del comportament corporal i vocal. L'informe diagnòstic. Relació entre professionals. Protecció de dades.

4. Intervenció logopèdica en els trastorns de la veu

Definició. Objectius. Destinataris. Aproximacions. Fases. Tècniques i recursos per la intervenció logopèdica. Bases psicopedagògiques. Àrees d'intervenció. Exercicis. Tècniques facilitadores. Candidats a intervenció logopèdica i especificitats del seu tractament. Disfonies d'origen funcional simples i amb lesió adquirida. Disfonies d'origen orgànic. Altres tipus de disfonies. Rehabilitació vocal i microcirurgia.

5. Conclusions

Metodologia

En aquesta taula es mostra la correspondència entre les **metodologies d'ensenyament--aprenentatge** que s'utilitzaran en aquesta assignatura i els resultats d'aprenentatge que se n'esperen.

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	16	0.64	1444:E02.03 , 1444:E02.04 , 1444:E03.21 , 1444:E02.22 , 1444:E10.05 , 1444:E03.22
Discussió de casos	8	0.32	1444:E03.04 , 1444:E20.01 , 1444:T13.00 , 1444:T11.00 , 1444:T02.00 , 1444:E20.03 , 1444:E20.02 , 1444:E10.04 , 1444:E03.17 , 1444:E08.03 , 1444:E08.04 , 1444:E10.01 , 1444:E03.18
Seguiment d'un cas	20	0.8	1444:E03.04 , 1444:E10.04 , 1444:T13.00 , 1444:T11.00 , 1444:T02.00 , 1444:E20.03 , 1444:E20.02 , 1444:E20.01 , 1444:E10.01 , 1444:E03.17 , 1444:E03.18 , 1444:E08.03 , 1444:E08.04
Taller	2	0.08	1444:E03.21
Tipus: Supervisades			
Lectura comprensiva d'articles	18	0.72	1444:E02.03 , 1444:T11.00 , 1444:T13.00 , 1444:E10.05 , 1444:E02.04 , 1444:E02.22 , 1444:E03.22
Tipus: Autònomes			
Cerca bibliogràfica	10	0.4	1444:E02.03 , 1444:E02.04 , 1444:E02.22 , 1444:E10.05 , 1444:T13.00 , 1444:E03.22

Estudi personal	60	2.4	1444:E02.03 , 1444:E03.22 , 1444:E10.05 , 1444:E03.21 , 1444:E02.04 , 1444:E02.22
Preparació de lliuraments i exposicions	10	0.4	1444:E03.04 , 1444:E20.01 , 1444:T13.00 , 1444:T11.00 , 1444:T02.00 , 1444:E20.03 , 1444:E20.02 , 1444:E10.04 , 1444:E03.17 , 1444:E08.03 , 1444:E08.04 , 1444:E10.01 , 1444:E03.18

Avaluació

Definició d'assignatura superada: Per superar amb èxit aquesta assignatura caldrà haver resolt a principi de curs el qüestionari d'**avaluació inicial** i posteriorment obtenir una qualificació de més d'un 5 sobre 10 en cadascuna de les **evidències d'aprenentatge** que es detallen en la taula-resum.

Definició d'estudiant presentat: Es considerarà presentat tot estudiant que realitzi la primera evidència d'aprenentatge (EV1 - Prova escrita S7).

Procés de reavaluació: Els estudiants que estiguin suspesos amb una qualificació major o igual a 4 punts podran atendre's al procés de reavaluació. Aquest procés només estarà focalitzat en les evidències en les quals no hagi demostrat un rendiment satisfactori

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENENTATGE
EV1 - Prova escrita S7	20h Estudi personal 8h Lectura comprensiva d'articles 2h Realització de la prova	1444:E02.03 1444:E02.04 1444:E02.22 1444:E03.21 1444:E03.22 1444:E10.05 1444:T11.00 1444:T13.00
EV2 - Prova escrita S13	20h Estudi personal 8h Lectura comprensiva d'articles 2h Realització de la prova	1444:E02.03 1444:E02.04 1444:E02.22 1444:E03.21 1444:E03.22 1444:E10.05 1444:T11.00 1444:T13.00
EV3 - Prova escrita S19	20h Estudi personal 8h Lectura comprensiva d'articles 2h Realització de la prova	1444:E02.03 1444:E02.04 1444:E02.22 1444:E03.21 1444:E03.22 1444:E10.05 1444:T11.00 1444:T13.00
EV4 - Seguiment d'un cas	20h Treball a l'aula 10h Treball fora de l'aula 40min Exposicions orals	1444:E03.04 1444:E03.17 1444:E03.18 1444:E08.03 1444:E08.04 1444:E10.01 1444:E10.04 1444:E20.01

1444:E20.02
 1444:E20.03
 1444:T02.00
 1444:T11.00
 1444:T13.00

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
EV1 - Prova escrita S7	20%	2	0.08	1444:E02.03 , 1444:E02.04 , 1444:E02.22 , 1444:E03.22 , 1444:T11.00 , 1444:T13.00 , 1444:E10.05 , 1444:E03.21
EV2 - Prova escrita S13	20%	2	0.08	1444:E02.03 , 1444:E02.04 , 1444:E03.21 , 1444:T11.00 , 1444:E10.05 , 1444:E03.22 , 1444:E02.22 , 1444:T13.00
EV3 - Prova escrita S19	20%	2	0.08	1444:E02.03 , 1444:E02.22 , 1444:E10.05 , 1444:E03.22 , 1444:E03.21 , 1444:E02.04 , 1444:T11.00 , 1444:T13.00
EV4 - Seguiment d'un cas	40%	0	0.0	1444:E03.04 , 1444:E03.18 , 1444:E08.03 , 1444:E10.01 , 1444:E20.01 , 1444:E20.03 , 1444:T11.00 , 1444:T13.00 , 1444:T02.00 , 1444:E20.02 , 1444:E10.04 , 1444:E08.04 , 1444:E03.17

Bibliografia

- Boone, D. R. (2005) *The voice and voice therapy* Boston. Pearson Education
- Bustos, I. (2009) *La voz. La técnica y la expresión* Barcelona. Paidotribo
- Casado, J. C. i Pérez, A. (2009) *Trastornos de la voz: del Diagnóstico al Tratamiento* Málaga. Aljibe
- Cornut, G. (1998) *La voz* Madrid. Fondo de Cultura Económica de España
- Gassull, C., Godall, P., i Martorell, M. (2004) *La veu: Orientacions pràctiques* Barcelona. Publicacions de l'Abadia de Montserrat
- Gimeno, F. i Torres, B. (2008) *Anatomía de la voz* Barcelona. Paidotribo
- Grau, M. (2002) *Terapia de la voz: Técnicas desde la vivencia corporal* Barcelona. Lebón
- Heuillet--Martin, G. (2003) *Una voz para todos* (Volums I i II) Marsella. Solal
- Jackson-Menaldi, M. C. A. (2002) *La voz patológica* Buenos Aires. Panamericana
- Le Huche, F. i Allali, A. (2004) *La voz* (Volums I, II, III i IV) Barcelona. Masson
- Morrison, M. i Rammage, L. (1996) *Tratamiento de los trastornos de la voz* Barcelona. Masson
- Navarro, S., Navarro, F. i Romero, P. (2007) *Voz: Trastornos y Rehabilitación* Alcalá la Real. Formación Alcalá
- Vila, J. M. (2009) *Guía de intervención logopédica en la disfonía infantil* Madrid. Síntesis